

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, kedd 1909. június 29.

142. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Würzer ház I. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. Egy hónap . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos peltt sorja 40 fillér.

Az amerikai magyarok.

A kivándorlás nálunk egész más megítélés alá esik, mint más nemzeteknél. A miénk-nél számban kisebb országok is a nemzeti vagyonsodás forrásának tekintették azt a multban, mi pedig vérvetsztesnek és nemzeti csapásnak kell, hogy tekintsük, mert a mi kivándorlásunk, melyet a megélhetési viszonyok sajnyszerűsége idézett elő, nem gyarmatosítás, hanem szétszórdás.

Az a kétszázmillió korona, mit a kivándorlók évenként hazaküldenek, nem kárpótol a veszteségért, mert a künnlevő munkaerő legalább háromannyi értéket produkál Amerika javára.

A nemzeti optimizmus azt akarja elhitetni, hogy a kivándorlók nem vesztek el a magyarság számára, de ez óriási csalódás. Amerikában — mint ezt minden alaposabb ismerője az ottani viszonyoknak kiemeli — a legkülömbözőbb népek hihetetlen gyorsasággal asszimilálódnak és már a második generációt elvesszettek kell tekintenünk az anyaország számára.

Ennek főoka az, hogy az újabb bevándorlók s ezek közt főleg a magyarok a városi élet forgatagába sodortatnak, ipari és bá yatelepeken keresnek alkalmazást. Saját hazájuk, főleg Budapest magyarosodása igazolja, hogy a városi élet asszimiláló ereje ellenálhatatlan s ez az erő sokkal gyorsabban hat Amerikában, ahol a városi élet sokkal fejlettebb, mint nálunk.

A magyarság jövője csak egy módon biztosítható, a visszavándorlás lehetővé tételével, de ennek eszközeit nem Amerikában kell keresnünk, hanem itthon kell annak feltételeit megteremtelnünk. Nem policiális intézkedések segítenek, hanem olyanok, melyek az itthonmaradást kívánatosabbá teszik a kivándorlásnál. Meg kell szüntetni a hazai és amerikai közgazdasági és általában közviszonyok között levő nagy különbségeket, ha azt akarjuk, hogy kintlevő véreink visszatérjenek.

Az erre vezető utak elsője a céltudatos birtokpolitika. A kötött birtok kérdése áll itt előtérben s oda kell hatni, hogy a városi tulajdont képező birtokok minél előbb parcellázatsanak, a parcellázó bankok pedig ne üzhesse-nek földuzsorsót, mert az oda vezethet, hogy inkább Amerikában vesznek földet és telepszenek meg, mint farmerek, ami pedig egyenlő volna az illetők végleges elvesztésével. Szükséges továbbá nagyszabású iparpolitika, mely megszünteti a hazai és amerikai bérek között levő óriási különbséget. Az Amerikába kivándorlók átlagos jövedelme egy dollár 74 cent, vagyis 8-50 korona, a magyar közgazdasági munkásé 1-97 korona. E különbség csábító erejét csak az ellensúlyozhatja, ha a mai extenzív gazdálkodást ipari kikészítése céljaira való termelési ágak művelése váltja fel. A mezőgazda-

ságnak a hazai iparban kell nagyobb fogyasztóra lelteni, hogy a béreket emelhesse. Amerika is az által vonzza a nagy tömegeket, hogy iparát nagy arányban fejlesztette. Ugyanennek köszönheti Németország is azt, hogy a kivándorlás ma már onnét aránylag tizenöt-szörte kisebb mint tőlünk. Ebben kétségkívül fontos tényező volt egyébként Németországban az agkori biztosítás behozatala is.

Mindezeket meghaladó jelentőségű azonban a bérek és az elsőrendű szükségletek kielégítésére szükséges összeg közötti arány. Mig ugyanis a bérek Amerikában a hazai bérek többszörösét teszik, addig a hus, zsír, liszt, zöldség stb. ugyanoly áron kapható, mint nálunk. Egy munkás átlagos ellátása ott 45 cent, az átlagos keresetnek egynegyed része és így keresetének háromnegyed részét megtakaríthatja. Nálunk ahhoz, hogy valamit megtakaríthasson keresetéből, csak úgy juthat a munkás, ha nem táplálkozik rendszeresen, ha nem eszik húst. Ez a legvégzetesebben ható ok a kivándorlásra s azért javítani kell közellátási politikánkat, melynek végzetes hibája, hogy előbb jön a tápszerek exportja, mielőtt a belföldi fogyasztás kielégítve volna.

Reformok kellenek végre a belügyi politika egész vonalán, hogy az amerikai eszméktől szaturált munkás ne érezze az ottani és hazai közviszonyok disparitását, mert különben visszatérésük belviszonyaink nagymérvű megrázkódtatását vonja maga után. Természetes, hogy kinn Amerikában is vannak teendőink, de nem ügynököket kell tartanunk odakinn, mert ezek csábítása nem hozza haza odaszakadt véreinket, hanem hazai viszonyaink javításával kell őket hazavonzani. Mindezáltal szükségesek odakint is egyes intézkedések, különösen a konzulátusok fejlesztése, hogy ügyes-bajos dolgaikban bizalommal fordulhassanak oda és érezzék a hazának védőkarjait. A magyarországit azonban magyarnak megtartani csak Magyarországon lehet. Magyarországon pedig megtartani csak úgy lehet, ha céltudatos, nagyarányú gazdasági politikát és igazán szabadelvű belügyi politikát érvényesítünk.

Az Omke Fiumében.

„A Tengerparti“ két évvel ezelőtt cikkso-rozatban folalkozott a fiumei kereskedők egyesülésének kérdésével és sürgette a tömörülést, mert csak egyetértés, együttműködés után remélhetik, hogy számtalan sérelmük részben orvoslást fog nyerni.

Ami akkor jámbor szándéknak tűnt fel, beteljesedett. Nemcsak közös zászlajuk van már a fiumei kereskedőknek, hanem e zászlóra olyan jelszót irtak, ami a sikert számukra már előre biztosítja.

Mert e jelszó: az „Omke“ Azt jelenti ez hogy a fiumei kereskedőket oly teljes mértékben áthatotta az egyesülésben rejülő erő tudata, hogy nemcsak a város különböző anyanyelvű kereskedője egyesült egymással, hanem kezeltogtak az ország kereskedelmi érdekképvisele-

tével, az Omke-val. Így megvalósították teljesen az egyesülés eszméjét s mikor holnap Sándor Pál az Omke nagynevű elnöke széjjel fog nézni az Assoziacione termében, ahol az új fiók alakuló közgyűlést tartja, örömmel és boldogan fogja látni, hogy Fiume minden számottevő kereskedője az ő táborában van.

Hogy ez az egyesülés létrejött: abban több oknak is van része. Első az Omke hire, országos tekintélye; az a meggyőződés, amely már rég behatolt mélyen a köztudatba, hogy ez az Egyesülés tud is, akar is dolgozni a kereskedők érdekében.

A másik ok, mely a különböző csoportokat meghódította az Omkénak, az a tapintatos eljárás, mely a szervezőket munkájukban jellemezte.

A harmadik ok s talán ez a legnyomatékosabb: belátták a kereskedők, hogy velük szemben ellenséges indulat keletkezett. Nemrég még olyan időt éltünk, amikor az egyik kereskedő megütközhetett azon, hogy a másik mily nyelven szolgálja ki vevőit s mily nyelven írja ki a nevét a firmatáblára. Az anyanyelvhez ma is féltve ragaszkodik a kereskedő, de lehetetlen volt észre nem vennie, hogy ezalatt körülötte egy veszedelmes áramlat dagadt meg.

Ilyen viszonyok között, nem maradhat féltlenül a kereskedő sem, összehívja, egybetobozza a társait, akiknek házat ép úgy fenyegeti a tűzvész és együtt sebtiben hozzáfognak az oltáshoz.

Ehez az oltáshoz, az agrárius tűzvész elfojtásához az első lépést ime most teszik meg Fiumében. Kedvező előjel ránk nézve, hogy a munkásokat egy kipróbált hozzáértő férfi vezeti: Sándor Pál, akinek a kereskedővilág érdekében kifejtett munkásságát és az adójavaslatok tárgyalásánál tanúsított magatartását nem fogják elfelejteni a kereskedők jövő generációi sem. Jelentőségét betetőzi az az érdeme, hogy megalkotta az Omkét, ezt az egész országra kiterjeszkedő öntudatos, bátor szervezetet.

A fiumeiak nem lobbanékony emberek. De ha valamit szívükbe fogadnak (akár ember akár intézmény), nem hagyják el egyhamar. Azért gondoljuk, hogy nagy jövője van nálunk a fiatal Omkénak, amely már életképességét megmutatta kint az országban, de nálunk is.

Kint az országban akkor, amikor egyremásra háritotta el az agrárius támadásokat, Fiumében pedig akkor, mikor maga köré birta gyűjteni a kereskedelem összességét.

UJDONSÁGOK.

— **Uj ügyvéd.** Friedrich-Adelsfeld Antal dr. ügyvédjelölt, aki a fiumei járásbírószágon négy évig mint bírósági jegyző volt alkalmazva, majd Sachs Henrik dr. ügyvéd irodájában hosszabb ügyvédi gyakorlatot folytatott, csütörtökön a budapesti királyi Táblánál jó sikerrel ügyvédi vizsgát tett. Friedrich dr. ügyvédi irodáját Fiumében nyitja meg.

— **Érettségi vizsgálat a Nautikában.** A kereskedelmi tengerészeti akadémiában az érettségi vizsgálatot Rödiger Erró révkapitány, az intézet helyettes igazgatójának elnöklésével a mult héten tartották meg. A szóbeli érettségi vizsgálatot szombaton fejezték be és Stech, Neuhauser negyedéves növendékeket jelesen, Gyürke, Gilich, Józsa, Kovács növendékeket pedig elégségesen képesítették.

Első fiumei és tengerparti gőzruhafestő és vegytisztító intézet

Férfi és női ruhák tisztítás, egészben vagy szétfelbontva.

Fratelli Hartweg

Selyem-, gyapot, mosó női ruhák és férfi ruhák, függönyök, csipkék, butorszövetek stb. vegyszertisztítása.

Egyenruhák vegyi uton tisztíthatnak, anélkül, hogy a formát elvesztenék.

Szigoru és pontos kivitelért jó hírnevünk kezesedik.

Külső megrendelések gyorsan és olcsón eszközöltenek.

FRATELLI HARTWEG-FIUME
Via Lavatoio 12 szám.

Uraságoktól levetett férfi ruhákat

magas árban veszek.

Vegyi Tisztító Intézet Fiume, Via Germania 4. sz.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kezegeti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezésképpen sok esetben tönkre teszi arcborát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia-és Németországban) sok embert arra bírta, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen és használjunk oly szert, melyet angol amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépség-szer a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szepelőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrátka mitesszert, arc- és kézörösséget. Az arc ideális szép lüde és ifjú lesz s amellet a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Ara: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit poudert (fehér rózsza és crème színben) 1 korona 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad. Kapható Fiumében: Babic Hinkó, Catti György, Ernesto Benco drog. Prodám Johan, Jechel Francesco drog., dr. Mizzan Adorján, Pavacich Fratelli dr. gyógyszerárakban.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajárlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb. Egy elegánsan butorozott

FILIPPOVICH EDE

Uri és női fodrász terme

Fiume, Deák-korzó 30. szám

külön női teremmel, hol fejmosás villanyos készülékkel, hajfestés, manicure, pedicure és mindennemű haj- és fésülési munka kifogástalan jó és gyors kivitelben végeztek.

Előkelő uri fodrász terem.

M-i-i-t? — „Papa megengedi! Hisz' valódi Jacobi-féle

Antinicotin-cigarettafüvelek fadobozban!

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! minden fadoboz egy érdekes bővéskártyát tartalmaz

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában amit egy igazán jó és hatásos házi készítmény várni lehet.

Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősíti és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

KOSMOS laboratórium, GYÖR.
Kapható mindenütt.

A Standut Oel Company

Fiume Dante tér 5 l. em.

máj. 15-től kezdve havi bérletet

nyit üzemhelyiségek és lakások állandó pormentesítésére, tisztogatására és szagtalan fertőtlenítésére kitűnő Standutin gyártmányával rendhivül mérsékelt reklámárak mellett.

Ugyancsak olcsó havi bérletben beeresztünk és fényesítünk szobákat Standut krémmel.

Fiumétől 50 percrenyire (naponta 8 szori hajóösszekötés) közvetlenül a tengerpart mellett gyönyörű fekvésű villában

több elegánsan berendezett szoba

kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Az egészség forrása

az alkoholmentes italok. Ezek közül a (peper-citrom-málna-cse-resznye- és waldmeister-izü)

Maršner-féle

Pezsgő-Limonádé-Bonbonokból

előállított

pezsgő limonádék

felülmuhiatlanok.

Csak ezen védjeggyel valódiak.

Évi fogyasztás több mint 40 millió darab

Egyedüli készítője:

Elő oseh keleti cukor-áru és csokoládégyár részv. társ. Kgl. Weinberge, ezelt Maršner.

ELŐPATAK

gyógyfürdő

kiváló jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hólyag- és a méh hurutos bántalmainál, máj- és lépbetegségeknél, köszvény és csúznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján, fejlődő betegségnek.

A nagy hírű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kisegítő gyógyszerekkel (meleg és hidegfürdők, vizgyógyintézet, masszázs, svédorna, diétikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdő-idejny ájus 15-től szeptember 15-ig.

Vasuti Állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidejnyben (május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig a gyógy- és zenedjnyak fele fizetendő, lakások 50 000-ot és ellátás is sddkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdús égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint a gyógyszerközháznál is használható és fűdő, kellemes ital, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgató.

Nem kell többé résztát otthon készíteni

Friss tojással bolognai módra készült tészta kapható a vásárcsarnok 23-25-27-29. sz. rekeszeiben. főraktár

PONZECCHI R. U. tésztagyárában

Via Canale 2. - Fiume - Vicolo Bottai

Telefon 777. sz.

Olasz tészta raktára. Paradicsom és konzervek raktára.

SPIRID MARCETTA ORIENT

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Előzékeny kiszolgálás.
Minden este cigányzene.

Végeladás.

Női- Leány- és Gyermeklakokban

MAISON ROSA

Első magyar divatszalon
FIUME, Via Governo 9.

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és kitűnő konyhával. -- Mérsékelt árak

Első fiumei magyar kártyos és diszító

Fiume, Corsia Deák 38 és Via Germania 33.

Modern tükördívánok, szőnyegdíván, garnitúrák, matracok készen kaphatók

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kártyos, diszító és angol börmunkát jutányos árban.

Szives pártfogást kér Garami József a budapesti Steinschneider udv. szállócég volt munkavezetője.

Megnyilt!

Megnyilt!

Az ujonnan átalakított

„Monte Verde” vendég'ő kerthelyisége. Kitűnő kiszolgálás. Finom ételek és italok.

Naponta cigányzene.

A magyarok legkellemesebb szórakozó helye.

A vendéglős.

Lido-Velence

PANNONIA VILLA

Gyönyörű központi fekvés, teljesen újjaalakítva! 40 szoba s külön apartamentok. Előzékeny kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Egy tulajdonban az új kávéházat a Szt.-Márktéren (a quadri mellett) és a Frezzeria utcában levő nagy cukrászdával. Nagyb. pártfogást kér Carlo Lavenna.

FLORIÁN KÁVÉHÁZ VELENCE Szt. Márkus-tér.

Elsőrendű kávéház. Az idegenek találkozó helye.

Kitűnő fagyalt alla napoletana Tea, kávé, csokoládé, cukrászsütemények stb.

Előzékeny kiszolgálás.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENERPART” LAPIADÓ VÁLLALAT.

Felölős szerkesztő MURAI JENŐ.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDABAN FIUME

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, kedd 1909. június 29.

142. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy órára . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petitt sorja 40 fillér.

Az amerikai magyarok.

A kivándorlás nálunk egész más megítélés alá esik, mint más nemzeteknél. A miénkben számban kisebb országok is a nemzeti vagyonosodás forrásának tekintették azt a múltban, mi pedig vérvésztesnek és nemzeti csapásnak kell, hogy tekintsük, mert a mi kivándorlásunk, melyet a megélhetési viszonyok sanyarúsága idézett elő, nem gyarmatosítás, hanem szétszóródás.

Az a kétszázmillió korona, mit a kivándorlók évenként hazaküldenek, nem kárpótol a veszteségért, mert a künnlevő munkaerő legalább háromannyi értéket produkál Amerika javára.

A nemzeti optimizmus azt akarja elhitetni, hogy a kivándorlók nem vesztek el a magyarság számára, de ez óriási csalódás. Amerikában — mint ezt minden alaposabb ismerője az ottani viszonyoknak kiemeli — a legkülönbözőbb népek hihetetlen gyorsasággal asszimilálódnak és már a második generációt elveszítettnek kell tekintenünk az anyaország számára.

Ennek fő oka az, hogy az újabb bevándorlók s ezek közt főleg a magyarok a városi élet forgatagába sodortatnak, ipari és bányatelepeken keresnek alkalmazást. Saját hazánk, főleg Budapest magyarosodása igazolja, hogy a városi élet asszimiláló ereje ellenállhatatlan s ez az erő sokkal gyorsabban hat Amerikában, ahol a városi élet sokkal fejlettebb, mint nálunk.

A magyarság jövője csak egy módon biztosítható, a visszavándorlás lehetővé tételével, de ennek eszközeit nem Amerikában kell keresnünk, hanem itthon kell annak feltételeit megteremtünk. Nem policiális intézkedések segítenek, hanem olyanok, melyek az itthonmaradást kívánatosabbá teszik a kivándorlásnál. Meg kell szüntetni a hazai és amerikai közgazdasági és általában közviszonyok között levő nagy különbségeket, ha azt akarjuk, hogy kintlevő véreink visszatérjenek.

Az erre vezető utak elsője a céltudatos birtokpolitika. A kötött birtok kérdése áll itt előtérben s oda kell hatni, hogy a városi tulajdont képező birtokok minél előbb parcellázásnak, a parcellázó bankok pedig ne üzhessenek földuzsorát, mert az oda vezethet, hogy inkább Amerikában vesznek földet és telepsznek meg, mint farmerek, ami pedig egyenlő volna az illetők végleges elvesztésével. Szükséges továbbá nagyszabású iparpolitika, mely megszünteti a hazai és amerikai bérek között levő óriási különbséget. Az Amerikába kivándorlók átlagos jövedelme egy dollár 74 cent, vagyis 850 korona, a magyar közgazdasági munkásé 197 korona. E különbség csábító erejét csak az ellensúlyozhatja, ha a mai extenzív gazdálkodást ipari kikészítése céljaira való termelési ágak művelése váltja fel. A mezőgazda-

ságnak a hazai iparban kell nagyobb fogyasztóra lelteni, hogy a béreket emelhesse. Amerika is az által vonzza a nagy tömegeket, hogy iparát nagy arányban fejlesztette. Ugyanennek köszönheti Németország is azt, hogy a kivándorlás ma már onnét aránylag tizenöt-szörte kisebb mint tőlünk. Ebben kétségkívül fontos tényező volt egyébként Németországban az agkori biztosítás behozatala is.

Mindezeket meghaladó jelentőségű azonban a bérek és az elsőrendű szükségletek kielégítésére szükséges összeg közötti arány. Mig ugyanis a bérek Amerikában a hazai bérek többszörösét teszik, addig a hus, zsír, liszt, zöldség stb. ugyanolyan áron kapható, mint nálunk. Egy munkás átlagos ellátása ott 45 cent, az átlagos keresetnek egynegyed része és így keresetének háromnegyed részét megtakaríthatja. Nálunk ahhoz, hogy valamit megtakaríthasson keresetéből, csak úgy juthat a munkás, ha nem táplálkozik rendszeresen, ha nem eszik húst. Ez a legvégzetesebben ható ok a kivándorlásra s azért javítani kell közellátási politikánkat, melynek végzetes hibája, hogy előbb jön a tápszerek exportja, mielőtt a belföldi fogyasztás kielégítve volna.

Reformok kellenek végre a belügyi politika egész vonalán, hogy az amerikai eszméktől szaturált munkás ne érezze az ottani és hazai közviszonyok disparitását, mert különben visszatérésük belviszonyaink nagymérvű megrázkódtatását vonja maga után. Természetes, hogy kinn Amerikában is vannak teendőink, de nem ügynököket kell tartanunk odakinn, mert ezek csábítása nem hozza haza odaszakadt véreinket, hanem hazai viszonyaink javításával kell őket hazavonzani. Mindezáltal szükségesek odakint is egyes intézkedések, különösen a konzulátusok fejlesztése, hogy ügyes-bajos dolgaikban bizalommal fordulhassanak oda és érezzék a hazának védőkarjait. A magyarországit azonban magyarnak megtartani csak Magyarországon lehet. Magyarországon pedig megtartani csak úgy lehet, ha céltudatos, nagyarányú gazdasági politikát és igazán szabadelvű belügyi politikát érvényesítünk.

Az Omke Fiumében.

„A Tengerpart” két évvel ezelőtt cikkorozatban folalkozott a fiumei kereskedők egyesülésének kérdésével és sürgette a tömörülést, mert csak egyetértés, együttműködés után remélhetik, hogy számtalan sérelmük részben orvoslást fog nyerni.

Ami akkor jámbor szándéknak tünt fel, beteljesedett. Nemcsak közös zászlajuk van már a fiumei kereskedőknek, hanem e zászlóra olyan jelszót írtak, ami a sikert számukra már előre biztosítja.

Mert e jelszó: az „Omke” azt jelenti ez hogy a fiumei kereskedőket oly teljes mértékben áthatotta az egyesülésben rejlő erő tudata, hogy nemcsak a város különböző anyanyelvű kereskedője egyesült egymással, hanem kezelt fogtak az ország kereskedelmi érdekképvisele-

tével, az Omke-val. Így megvalósították teljesen az egyesülés eszméjét s mikor holnap Sándor Pál az Omke nagynevű elnöke széjjel fog nézni az Assoziacione termében, ahol az új fiók alakuló közgyűlését tartja, örömmel és boldogan fogja látni, hogy Fiume minden számottevő kereskedője az ő táborában van.

Hogy ez az egyesülés létrejött: abban több oknak is van része. Első az Omke híre, országos tekintélye; az a meggyőződés, amely már rég behatolt mélyen a köztudatba, hogy ez az Egyesülés tud is, akar is dolgozni a kereskedők érdekében.

A másik ok, mely a különböző csoportokat meghódította az Omkének, az a tapintatos eljárás, mely a szervezőket munkájukban jellemezte.

A harmadik ok s talán ez a legnyomatékosabb: belátták a kereskedők, hogy velük szemben ellenséges indulat keletkezett. Nemrég még olyan időt éltünk, amikor az egyik kereskedő megütöközhetett azon, hogy a másik mily nyelven szolgálja ki vevőit s mily nyelven írja ki a nevé a firmatáblára. Az anyanyelvéhez ma is féltve ragaszkodik a kereskedő, de lehetetlen volt észre nem vennie, hogy ezalatt körülötte egy veszedelmes áramlat dagadt meg.

Ilyen viszonyok között, nem maradhat féltlenül a kereskedő sem, összehívja, egybetobozza a társait, akiknek házat ép úgy fenyegeti a tűzvész és együtt sebtiben hozzáfognak az oltáshoz.

Ehez az oltáshoz, az agrárius tűzvész elfojtásához az első lépést ıme most teszik meg Fiumében. Kedvező előjel ránk nézve, hogy a munkálatokat egy kipróbált hozzáértő férfi vezeti: Sándor Pál, akinek a kereskedővilág érdekében kifejtett munkásságát és az adójavaslatok tárgyalásánál tanúsított magatartását nem fogják elfelejteni a kereskedők jövő generációi sem. Jelentőségét betetőzi az az érdeme, hogy megalkotta az Omkét, ezt az egész országra kiterjeszkedő öntudatos, bátor szervezetet.

A fiumeiek nem lobbanékony emberek. De ha valamit szívükbe fogadnak (akár ember akár intézmény), nem hagyják el egyhamar. Azért gondoljuk, hogy nagy jövője van nálunk a fiatal Omkének, amely már életképességét megmutatta kint az országban, de nálunk is.

Kint az országban akkor, amikor egyre-másra háritotta el az agrárius támadásokat, Fiumében pedig akkor, mikor maga köré birta gyűjteni a kereskedelem összességét.

UJDONSÁGOK.

— **Uj ügyvéd.** Friedrich-Adelsfeld Antal dr. ügyvédjelölt, aki a fiumei járásbírószágon négy évig mint bírósági jegyző volt alkalmazva, majd Sachs Henrik dr. ügyvéd irodájában hosszabb ügyvédi gyakorlatot folytatott, csütörtökön a budapesti királyi Táblánál jó sikerrel ügyvédi vizsgát tett. Friedrich dr. ügyvédi irodáját Fiumében nyitja meg.

— **Érettségi vizsgálat a Nautikában.** A kereskedelmi tengerészeti akadémiában az érettségi vizsgálatot Rüdiger Ernő révkapitány, az intézet helyettes igazgatójának elnöklésével a múlt héten tartották meg. A szóbeli érettségi vizsgálatot szombaton fejezték be és Stech, Neuhauser negyedéves növendékeket jelesen, Gyürke, Gillich, Józsa, Kovács növendékeket pedig elégségesen képesítették.

— Lapunk legközelebbi száma Szent Péter és Pál holt napján ünnepé miatt holnapután szerdán a rendes időben jelenik meg.

— **Uj tengerészkapitány.** Ruttkay Tivadár tengerészkapitány jelölt a szombaton tartott kapitányi vizsgán hosszujáratu tengerészkapitányi vizsgát tett.

— **Villámcsapás a lakásba.** Vasárnap hajnali három óra felé felhőszakadásszerű zivatar vonult el városunk és környéke felett. A zuhogó záport állandó villámlás és mennydörgés kísérte, amit még félelmesebbé tett, hogy a villám a város különböző részein többször lecsapott. Egyik villám a Torretan csapott le az állam tulajdonát képező Leard villának abba a részébe, ahol Ványi Ferenc kormányzósági hivatalos lakik. A villám az épület kéményét érte, amely a befalazott kémény aljának jobb sarkán egy tenyérnyi helyen a követ liszté morzsolta, onnan a konyhába hatolt s úgy megregettette a falakat, hogy ijedtükben azt hitték a villám is összedönti. A ház rengése miatt a konyhában a tányérok a falról csörömpölve a földre hullottak, a szobában pedig több kép leesett. A konyhára nyíló szobában a villámcsapásra felébredt család nagy rettegések fölött figyelte, hogy a villám milyen cikk-cakkos vonalban rombolt a konyhában. A tűzhely mellett egy vödör víz állott, azt két ízben is körüljárta, majd a fal mellett levő állvány alsó részéből egy darabot kiszakított és a konyhának a folyosóra nyíló ajtajának küszöbéi felszakítva, az összekötő folyosón keresztül, a szemben levő másik konyha ajtajának küszöbe alatt a konyha tűzhely kéményén át tavozott el az épületből. A villám mindenütt erősen fehér égett sávot hagyott a kövezeten maga után. A villámcsapástól okozott izgalom következtében a családban többen megbete-

— **Közgyűlése.** Alig három hét előtt alakult meg Magyarországon az „Atlantica” tengerhajózási részvénytársaság. Valami nagy bizalom nem fogadta ezt a társaságot, mert Magyarországon a hajózási üzlet, a kormányok nemtörődömsége miatt, nem tartozik a legjobb üzletek közé. Az „Atlantica” azonban a rövid idő alatt megmutatta, hogy erős munkával és hozzáértéssel lehet magyar hajózási vállalatot is erőssé tenni. A társaság ugyanis az elmúlt üzletév után 6% osztalékot fizet a részvényeseinek. Ez az eredmény annál meglepőbb, mert ismeretes, hogy a nemzetközi hajózási viszonyok mily szomorúak voltak az elmúlt évben és hogy pl. a Norddeutscher Lloyd nem kevesebb, mint 17 millió veszteséggel dolgozott. A társaság egyébként ma tartotta közgyűlését, melynek lefolyásáról ez a tudósítás számol be: Az „Atlantica” tengerhajózási részvénytársaság ma tartotta meg a második évi rendes közgyűlését. Gróf Serényi Béla, a társaság elnöke helyettesítésében Kotányi Zsigmond, a társaság alelnöke felhívta a vezérigazgatót az igazgatóság jelentésének előterjesztésére. A jelentés rámutat arra a nagy gazdasági visszaesésre, amelyet tudvalevőleg a hajózási üzletben már évtizedek óta ily mértékben nem észleltek. Ily mostoha viszonyok közt, amelyeknek hatásaitól a társaság sem maradhatott megkímélve, csakis az intenzív munka és a kellő szervezethez tette lehetővé, hogy a társaság hajói állandóan foglalkoztatva voltak, sőt a forgalom egy részének lebonyolítására bérelt hajók igénybevétele is szükségessé vált. Az igazgatóság a társaság munkásságának eredményeképpen oly mérleget terjeszthetett a közgyűlés elé, amely még kedvező konjunkturák között is megelégedést keltett. A részvényesek között megfelelő méltatásra talált, hogy a közismert rossz viszonyok dacára a társaság a felfolyt év üzleti eredményeként hat százalékos osztalékot fizet. A közgyűlés méltányolva a szép sikert, amely a társaság jelentőségét magas erkölcsi színvonalra emelte, köszönetet és bizalmat szavazott az igazgatóságnak és első sorban a társaság vezérigazgatójának, Pollacsek Jenőnek, akinek szaktudása és fáradhatlan munkareje amint főtényezője volt a múlt eredményeinek, úgy egyben biztosítéka a társaság emelkedésének és a kibontakozásban levő jövőnek. A hajóértékcökkenési tartá-

lékalapra 318,09 f. összeg vezettétvén, viszont az alapítási tőkeből 24,393 K. 27 f. és az irodaberendezési leltárértékből 9000 K. összeg iratván le, az ezek után mutatkozó 277,657 korona 89 fillér tiszta nyereséget a közgyűlés a következőképen használta fel: a tartalékalapnak 13.882 K. 89 f. 4.000.000 korona alapítéke után 6% osztalék 240.000 K. igazgatósági jutalék 4912 K. 10 f., új számlára 18,862 K. 90 f. A felügyelő bizottság tagjává újból megválasztották gróf Batthyány István, dr. Lers Vilmos, Robitsek Henrik Ferenc, Dóczi Ignác és Epstein Sándor.

— **Emelkedik az országok kivitele.** Egy statisztikai kimutatás szerint a gyárilag készített cikkeknek kivitele a múlt évben csak Franciaországban csökkent, míg ellenben a többi országok kivitele, mint Japán, Németország, Olaszország, Egyesült-Államok, Magyarország, Ausztria és Angolország emelkedett, még pedig 61-től 100 százalékos mértékben. Így Japán kivitele 1.473-al, Németországé 137-tel, Olaszországé 120-al, az Egyesült-Államoké 118-al, Orszországaé 110-el, Belgiumé 103-al, Magyarországaé és Ausztriáé 75-el, Angolországaé 61-el emelkedett. Ezzel szemben Franciaország csak 44 százalékkal emelkedett, vagyis minden államok közt a legkisebb emelkedést mutatja fel.

— **Torpedónaszád zátonyon.** Triesztből jelentik, hogy „Fleming” nevű elsőosztályú torpedónaszád a st.-andreai öbölben épülő hullámgátnak rontott és zátonyra kerülve súlyos sérüléseket szenvedett. A san-marcoi hajógyárból a „Bravo” és az „Egle” vontatógőzöcsöket küldték ki a megmentésére, amelyeknek három órai nehéz munka után sikerült a torpedóhajót levontatni a zátonyról és behuzni a hajótelepre. A „Fleming” sérülései igen nagyok és kijavítása hosszabb időt fog igénybe venni. A személyzetnek az ijedtségen kívül semmi baja nem esett.

— **A Danubius új hajógyára.** Többször megírtuk, hogy a Danubius hajó- és gépgyár részvénytársaság igazgatósága tudvalevően elhatározta, hogy Portorébaa nagyszabású hajógyárat létesít, mely nagy páncélosok és kereskedelmi hajók építésével fog foglalkozni. A gyár építését eddig a dalmát hatóságok megakadályozták, de most már sikerült a nehézségeket leküzdeni, úgy hogy a portoréi hajógyár fölépítése biztosítva van.

Most arról értesülünk, hogy az építéshez azonban csak akkor kezdenek hozzá, ha a hadügyi kormány megrendeli a Dreadnoughtokat. Összesen négy Dreadnoughtot akar a hadügyi kormány rendelni, melyből egyet a Danubius fog kapni. Egy ilyen hajó ára 55 millió korona, melyből azonban csak 35 millió a hajó építési költsége, a többi az ágyukra és más katonai felszerelésekre kell. A hadügyi kormány a Dreadnoughtokat csakis a delegációk hozzájárulása után rendelheti meg.

— **A „Slavonia” személyzete.** Vasárnap reggel, mint jelentették, a Magyar-Horvát hajóstársaság „Villám” gőzösevel Anconából Fiuméba érkezett az Azori szigetekenl zátonyra futott „Slavonia” kivándorlási hajó 112 főnyi magyar alattvaló személyzete.

Itt említjük meg, hogy a Cunard hajóstársaság a személyzetet csak a zátonyrajutás napjáig akarja kifizetni, ezzel szemben a személyzet a szerződésre hivatkozva követeli, hogy fizetésüket június 27-ikéig folyósítsák, mint-hogy a zátonyrajutás nem a rendes közlekedési vonalon, hanem a parancsnok önkéntes rendelkezése folytán a vonalon kívül történt s így nem vismájor.

— **Abbazia vendégei.** A szomszédos Abbazia fürdő- és üdülőhely összes vendégeinek száma január 1-étől bezárólag június 23-áig 16,917 volt. Június 17-étől 23-áig 667 fürdőzővel szaporodott a fürdővendégek száma. A június 23-án ott üdülők száma 1840 volt.

— **Egy kocsis balesete.** Kaffner János 77 éves feistritzi illetőségű kocsiszt tegnapelőtt este a Corsia Deakon levő istállóban egy ló fejberugta. A mentők a kórházba szállították. Állapota súlyos.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Chiarussi Ferenc 22 éves udinei illetőségű fiatalember tegnap este öngyilkossági szándékkal nagyobb mennyiségű szublimátoldatot ivott. A gyorsan előhívott mentők a kórházba szállították, ahol a gyomrát kimosták s már minden veszélyen túl van. Tettét azért követte el, mert anyja családi ügy miatt megdorgálta.

— **Beiratás a gimnáziumba.** A fiumei főgimnázium igazgatósága felkéri a szülőket, akik gyermeiket a gimnázium alsóbb osztályai-ba akarják beiratni, hogy szándékukat mielőbb közöljék az intézet igazgatóságával, hogy a párhuzamos osztályok felállításáról már előzetesen gondoskodhasson.

— **Hangverseny.** Nyiregyházi Ervin 5 éves zongoraművész, a Magyar Kör meghívására július 3-án, szombaton, hangversenyt rendez, melyen Thonhazy Ferenc csembüvész, a m. kir. Operaház tagja és Fátoly Klári cimbalomművész is közreműködnek. A hangverseny iránt már is nagy az érdeklődés.

— **Magyar kivitel Olaszországba.** Dr. Vajkai Nándor genovai ügynök, a kereskedelmi muzeum ottani levelezője ez idő szerint Budapesten időzik és a kereskedelmi muzeumban június 28-án és július 1-én, déli 12—1, f. hó 30-án pedig d. u. 4—5 óra közt felvilágosítással szolgál mindazon cégeknek, melyek a genovai üzleti viszonyokról tájékozást óhajtanak nyerni. Üzleti ügyekben a reflektáló cégeket kívánságukra fel is keresi.

— **Kivándorlók pénze.** A postatakarék-pénztár igazgatósága a kivándorlók érdekében elrendelte, hogy a kivándorlási szállodában rendszeresített postaügynökség postatakarék-pénztári betéteket is elfogadhasson.

— **A petroleumszállítás megnehezítése.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a minduntalan előforduló szerencsétlenségekre és balesetekre való tekintettel utasította a törvényhatóságokat, hogy az ásványolajok szállítása és tartása tárgyában kiadott belügyminiszteri körrendeleteket, nemkülönbén a robbanó és gyúlékony folyadékok tartására és árusítására vonatkozó helyhatósági szabályrendeleteket szigorúan megtartassák s ez irányban folytonosan éber figyelemmel őrködjenek, különben pedig az ipartörvény rendelkezései alá nem tartozó oly telepeket és berendezéseket, ahol nagyobb mennyiségű benzin és egyéb tűzveszélyes folyadék van raktáron, haladéktalanul vizsgálják meg s a vizsgálat eredményéhez képest a szükségesnek mutatózkodó intézkedéseket tegyék meg.

— **Rendőri hírek.** Jaskovich Antal 36 éves ottocsaci és Tirbovich Mihály 26 éves dreznicei illetőségű napszámásokat az éjjel a rendőrségre kísérték, mert egyik éjjeli kávéházban haszard játékot játszottak. A rendőrség, mivel állandó foglalkozásuk és lakásuk nem volt, letartóztatta őket.

A cosalai rendőri kirendeltség feljelentette Slivar Albert és Teresin János belvederei lakosokat, mert Albert és Henrik fiukat minden őrizet nélkül hagyták, akik tegnap estefelé egyik kertbe mentek s gyümölcsöt loptak.

Pauletich Natale és Jagodnik István napszámások tegnap a Molo Rudolfon összeveszttek. Az eljárást közbotrány okozásért megindították ellenük.

Vasárnap éjjel négy embert letartóztattak, mert részeg fővel énekeltek az utcán és zavarták az éjjeli nyugalmat.

— **A kikötőből.** Június 28-án. *Érkezett:* „Tisza” magyar gőzös Marseilleből 1900 láda narancscsal, 110 hordó kókuszolajjal és 30 tonna vegyes áruval; „Castore” osztrák gőzös Smyrnából 30 bál bõrrel és 110 tonna vegyes áruval.

— **Kirándulás Buccarizzába.** A Magyar-horvát hajóstársaság kedden, június 29-én a „Liburnia” gőzessel kedvező idő esetén rendkívüli tengeri kirándulást rendez Buccarizzába a szent Péter és Pál napi bucsu alkalmából. Indulás Fiuméből d. u. 3 órakor, indulás Buccarizzából este 8 órakor. Menetár oda és vissza személyenként 1.20 kor. Étkezés a hajón.

— **Dohányozók figyelmébe.** A Jacobi Antinicotin hüvelyt a dohányzók annyira kedvelik, hogy sokan utánozzák, de jóságát elérni senki sem tudja.

Távirat ◀▶ Telefon.

Lukács tanácskozása.

BÉCS, jun. 28. Lukács László tegnap délelőtt megjelent a kabinetirodában, ahol Daruváryval, a kabinetiroda főnökével hosszasan tanácskozott. A kabinetirodából szállására hajtatott, ahol délután félhárom óráig dolgozott. Ekkor Schönbrunnból külön udvari futár érkezett, aki az azonnali kihallgatásra szóló meghívót hozta.

Lukács homo regius.

BÉCS, jun. 28. Lukács László három-háromkor Schönbrunnba hajtatott és három óráig jelent meg a király szobájában. Hallgatása másfélóráig tartott. Az audiencia a szállodájába hajtatott, ahol nagyszámú magyar és osztrák újságíró várta. Lukács az újságírók kérdésére a következőket válaszolta:

„Ő felsége kegyes volt engem megbizni, hogy most már mint homo regius folytassak a tárgyalásokat a függetlenségi és negyvennyolc párttal. Ma este Budapestre utazom s remélem, hogy az újabb tárgyalások most már megkezdésre vezetnek.“

Ezután egyik magyar újságíró azt kérdezte Lukácstól, hogy megbízása folytán Kossuth kihallgatása nem lett e tárgyaltan, mire Lukács azt mondta, hogy az újabb tárgyalások közben szükség lesz Kossuth meghallgatására is.

A homo regius Budapesten.

BUDAPEST, jun. 28. Lukács László ma reggel Budapestre érkezett és még a mai nap folyamán fel fogja keresni Kossuth Ferencet, mint a függetlenségi párt vezérét.

Megegyezés?

BUDAPEST, jun. 28. A banksoport tagjai remélik, hogy a megegyezés az újabb tárgyalások alapján már a legközelebbi napokban megtörténik.

Mária Terézia szobra.

NAGYSZEBEN, jun. 28. Ma nagy ünnepség keretében leleplezték Mária Terézia szobrát.

Népgyűlés az önálló bank mellett.

KONDOROS, jun. 28. Ma népgyűlést tartottak, amelyen több függetlenségi képviselő is megjelent. A népgyűlés elfogadta Fábry Károly képviselő határozati javaslatát, amelyben az önálló banknak 1911-ben való felállítását követelik.

Jubiláló iparegyesület.

BUDAPEST, jun. 28. A budapesti iparegyesület ötven éves fenállása alkalmából emlékünnepet rendezett, amelyen Sztéryni József államtitkár is megjelent és beszédet mondott. Sztéryni hevesen támadta a nemzetközi szocialistákat, akik különféle tanokkal megmérgezik az ifjúság lelkét és ellenségei minden államnak.

Lóverseny vilámcsapással.

HAMBURG, jun. 28. A mai lóversenyen a 100,000 márkás derby futam közben felhőszakadásszerű zivatar keletkezett. A villám három embert agyonstajtott, többen megsebesültek. A közönség körében pánik ütött ki.

Meggyilkolt tábornok.

STOCKHOLM, jun. 28. Beckmann tábornokot a tűzörség parancsnokát tegnap éjfélkor a királyi kertben revolverrel orozva agyonlőtték. A tábornok társaságában több magas állású tiszt volt. A gyilkos, aki egy svéd munkás volt, agyonlőtte magát.

A „Tengerpart“ előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 24 korona
Fél évre . . . . . 12 „
Negyedévre . . . . . 6 „
Egy óra . . . . . 2 „
Egyes szám ára 6 fillér.

„A TENERPART“

szerkesztősége és kiadóhivatala.
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

Cantrida „FIUME“ vendéglő

a fürdővel szemben.

Szép árnyékos kerthelyiség tekepályával kitűnő magyar és olasz konyha, jó ausztriai és stájer borok. Kőbányai polgári duplamalata sör.

Számos látogatásért esedezik

MANN HANS vendéglős.

A Deák szálló

kertjében holnap kedden este a katonazenekar

nagy hangversenyt ad.

Kezdeté 9 órakor. Belépődíj 50 fill.

Lederer penzió Abbazia.

Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Lido-Velence a világ legfővényesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikái intézet. — Fürdőkabinók a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — Grand Hotel des Bains Hotel Villa Regina — Grand Hotel Lido. Villák. Parkok. Autóautó.

Lido-Velence. Uj nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

Szájpadlás nélküli

fogakat fogsorokat aranykoronákat és hidakat, továbbá minden

e szakmába vágó műdolgozat jutányos áron készít

PÁLMAI ISTVÁN fogműterme

Fiume De la Ville szálló II. em.

Nyitva d. e. 9—12-ig d. u. 3—8-ig.

Matinée

Holnap, f. hó 29-én Péter és Pál napján reggel 9—12 óráig a „Bonavia“ nagy szálló kertjében kiváló zenekar által tartandó nagy hangverseny lesz, melyre a t. cz. közönség tisztelettel hivatik. Belépti díj nincs.

Scala Nándor

szállodatulajdonos.

Figyelem!

Naponta friss csapolása a világhírű „Szent István“

védjegyű Dupla Malátasörnek

A Kőbányai Polgári Serföző r. t. gyártmánya

7 legmagasabb kitüntetés

Orvosilag ajánlva. Kivétel minden világrészbe.

Naponta friss csapolás:

Fiumében: „Grand Hotel Europa“ éttermeiben és kávéházában, a „Hotel de la Ville“ éttermeiben és kávéházában, továbbá: a „Gambrinus Buffet“-ben, Via del Lido, a „Magyar vendéglőben“, Riva Szápáry, a „Grünfeld vendéglőben“, Viale Francesco Deák, az „Andemo dal Tita“ vendéglőben, Via S. Girolamo.

Susákon: a „Hotel Continental“ éttermeiben, a Hotel Sušak varietében.

Ujszülött gyermekek részére

az összes hygienikus cikkeket rektáron tartom és pedig: Pelenkanadrág, flanelin alátétek, baby ingecskék, has- és köldökkötők, szoptatos dajkának való mellény, gyermekágy-kötők, fásli stb. Mindezen cikkeket hygienikus Tetrá-szövetből készülték, a mely a nedvességet rögtön Deszivja és a testét ilyformán mindig szárazon tartja.

VUJA M. Via Adamich.

Büchler L. Abbazia

(a Stefania szállóval szemben)

Férfidivat különlegességek a legelőkelőbb uri közönség számára.

Magyar cég!

Szabott árak!

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémérése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacevics féle teavaj

kizárólagos elárúsítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, túró és vaj és Tiszta akácméz nagyban és kicsinyben. TELEFON 534

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Helybeli vendégek az étlapárakból

20% engedményt kapnak.

A kávéházban estenként

HORVÁTH PÁLI

pécsi cigányzenekara hangversenyez.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

Lakás kiadó

mely áll egy szoba, konyha, előszobából, és a hozzá tartozó mellékhelyiségből. Bővebb felvilágosítás Via Ciotta 8 tejcsarnokban.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos : Pesaro Vittorio

Teljesen új juninsi műsor.

Lily Giglio olasz énekesnő, Kovács Vilma szubrett, Lina Paris átváltozó táncok, Wilde Gisa bécsi szubrett, Lydie Herisette nemzetközi szubrett, Mathonka English Song and Dance, Pal Stefan bécsi humorista, D'Argent Comegna axentrikus duett, Mossé Anna Alfride szüqrett, Doris and Lena Darling Comedy girls and Step dancers.

Estéknént fényes bohózat.

Karmester :
Virgilio Virgili

Rendező :
Venutti Nino.

Kezdeté este 9 órakor.

Új műsor.

Belépti díj I kor.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A tőkekamatadót a bank önmaga viseli.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedale Casa Wurzer I. em.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEJY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

MOHOVICH C. A.

FIUME Via Governo TRIEST Via Ponterosso 6

Alapított 1890-ben.

A látható írásu, világhírű

Underwood írógépek

vezérképvelele.

Modern irodaberendezések. - Amerikai butor.
Másoló készülékek. - Mappák. - Bélyegzők. -
Bádog- s email feliratok.

Mechanikai javító műhely.

Lido-Velence

Splendide szálló

Villa Principessa Giovanna

Tulajdonosok: FRATELLI CARRARO

Elsőrangú, ujonnan épített szálló gyönyörű, csendes fekvésben, remek kilátással a lagunákra és Velencére. Nagy előcsarnok terraszok, villanyvilágítás, lift, központi fűtés, dohányzó, billiárd, olvasó- és hőlgyterem. Külön lakásrészek fürdővel és toilette-helyiséggel. Tágas kert.

Penzió és külön megállapodások

családok részére igen mérsékelt áron.

Nagy étterem. -- Elsőrendű konyha és kiszolgálás.

Pilzeni és müncheni sör.

„Herkules“

Nemzetközi Segélyszövetkezet.
Fiume, Andácssy-tér 26 II. em.

felvesz tagjai közé 15-80 év közötti egészséges embereket orvosi vizsgálat nélkül a legszegényebb ember által is betartható jutányos feltételek mellett.

Már 4 hóval a belépés után kifizeti azonnal a teljes biztosított összeget halál esetén és 6 hóval a beiratás után jelentékeny pénzesélyeket ad.

Minden 5 évben szétosztják a nyereség felét a tagok között, míg másik fele az egyesületi tartalékalap javára marad.

főfeltételek a beiratáshoz :

1. a teljes egészség és
2. a társulati alapszabályok 8. §-ában előirt összeg lefizetése a beiratáskor.

Bővebb felvilágosítást ad a „Herkules“ fenti irodája.

Telefon 10-52. Sürgőnycim „Herkules“
Ügynökök magas jutalékkal felvétetnek.

HUNGARIA PALACE SZÁLLÓ

Az egyetlen nagyszálló a Lidón, mely nem a szállótársaság tulajdonát képezi. Külön e célra épült s berendezése minden kényelmet felölel. Személyzet és kiszolgálás jó részben magyar.

Magyar konyha! Pontos kiszolgálás!
Teljes penzió tiz lírától feljebb.

SPIRID MARCETTA ORIENT

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Előzékeny kiszolgálás.
Minden este cigányzene.

Megnyílt!

Megnyílt!

Az ujonnan átalakított „Monte Verde“ vendégő kerthelyisége. Kötünő kiszolgálás. Finom ételek és italok.
Naponta cigányzene.

A magyarok legkellemesebb szórakozó helye.

A vendéglős.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

roda : Ürményi-tér 6. — Telefon szám 226.
Jégyár : Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákból érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 5C fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákból.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csmege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ immár hatodik évfolyamban, milyent eddig Fiumében egyetlen

„A TENGERPART“ minden

Kiadóhivatal: Vicolo

Telefon 229. sz.

Ugyanott is bárm

lik meg és oly elterjedésnek örvend, a magyar lap sem tudott felmutatni.

rdetése eredménynyel jár.

Ospedale, Wurzer ház.

előfizetések kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és népszerűsége

simondó irányával szerezte meg s olvasottságát.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART“ LAPKIADÓ VÁLLALAT.

keztő MURAI JENŐ.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDABAN FIUME